

Datatalousfoorumi

12.6.2020

Ohjelma

9.00 Tervetulosanat ja ajankohtaiskatsaus Suomen tavoitteisiin– *Maria Rautavirta, yksikön päällikkö, liikenneneuvos, liikenne- ja viestintäministeriö*

9.15 Suomen kannat Euroopan komission digipaketin kuulemisiin ja komission suunnitelmat

Euroopan komission päivitetty työohjelmanpaketti – Lotta Engdahl, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö

Euroopan komission valkoinen kirja tekoälystä ja katsaus Suomen tekoälytoimiin– Petri Räsänen, kehittäispäällikkö, työ- ja elinkeinoministeriö

9.40 Sitran ajankohtaiskatsaus datatalouteen Kohti toimivia datamarkkinoita – *Juhani Luoma-Kyyny, Johtava asiantuntija, Sitra*

10.00 Digital Fast Track -hanke – *Pekka Sivonen, Executive Director, Business Finland Oy*

10.20 Tauko

10.30 Datan hallintamallin esiselvitys – *Miikka Laitila, Business Strategist, Futurice Oy*

10.50 MyData White paper 2020 – *Viivi Lähteenoja, Deputy General Manager, MyData Global*

11.10 Datan jakamisen edistäminen EU:ssa – Case maatalousdata/ValueNet – *Max Schulman, vilja-asiamies, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry*

11.30 Loppukeskustelu

11.45 Tilaisuus päättyy

Ajankohtaiskatsaus Suomen tavoitteisiin

Suomen kannat EU-komission datastrategian kuulemiseen 1/3

1. Tiedonanto Euroopan digitaalisesta tulevaisuudesta (digistrategia)
2. Tiedonanto Euroopan datastrategiasta
3. Tekoälyä koskeva valkoinen kirja

Kuulemislomakkeen kysymykset liittyvät seuraaviin aiheisiin:

- datastrategia yleisesti
- datanhallinta, mukaan lukien standardisointi, datan toissijainen käyttö ja datan välittäjät
- arvokkaiden tietoaaineistojen tunnistaminen
- pilvipalvelujen itse- ja yhteissäätely

Suomen kannat EU-komission datatstrategian kuulemiseen 2/3

- Kuulemislomakkeessa tuodaan esille, että Suomi kannattaa vahvasti komission datastrategiaa.
- Tavoitellaan datataloudessa ihmiskeskeistä lähestymistapaa.
- Datan saatavuutta, hyödyntämistä ja yhteentoimivuutta tulee lisätä yli sektorirajojen.
- Datan avoimuus ja uudelleen käyttöä edistettävä koko yhteiskunnan eduksi.
- Tulisi määritellä perusvaatimukset datan käyttöoikeuksille, vähimmäissisältö sopimuksille koneellisesti luettavissa muodossa ja yhteiset yhteentoimivuutta koskevat vaatimukset datan jakamiselle datan jakamisalustojen välillä.

Tavoitteet datan hallintamallille

- Data non–asiakirjassa kuvataan konkreettisemmin näkökulmia datan hallintamalliin.
- EU:n tason datan hallintamallin tulisi tukea **sektorien välisen tiedon yhteentoimivuutta**, jossa datan **keräämistä, säilyttämistä ja jakamista** tuetaan niiden **alkuperäisestä lähteestä**.
- Datan hallintamallin tulisi perustua **ihmiskeskeisyyteen** ja sen tulisi vahvistaa yksilöiden omien tietojen hallintaa myös käytännössä.
- Datan hallintaan liittyy eri **rooleja** ja näille rooleille tulisi määriteltävät vastuut ja oikeudet.
- Euroopan komission tulisi harkita **EU:n tasoisen institutionaalisen rakenteen perustamiselle (asiantuntijaryhmä tai komitea)** yhteentoimivuutta koskevien määritelmien koordinoimiseksi, tiettyjen datanhallintamalliin sisältyvien roolien yksilöimiseksi sekä datatalouden kehityksen vahvistamiseksi.

Roolit dataekosysteemeissä

Vastuulliset datan haltijat (ei omistajat)

- Datat haltijat ovat vastuussa datan käyttöoikeuksien ja käyttöehtojen hallinnoinnista

Metadataoperaattorit

- Nämä pitävät yllä hakemistoa tai varastoa datasta, joka on kerätty ja asetettu saataville eri toimijoiden uudelleen käytettäväksi

MyData-operattorit

- Luotettuja välittäjiä, jotka vastaavat ihmiskeskeisen datan hallinnan ja valvonnan infrastruktuurista henkilötietoja välitettäessä

Roolit dataekosysteemeissä

Identiteetin hallinnoijat

- Identiteettien hallintamekanismi yrityksille ja niiden tuotteille ja palveluille samalla lailla kuten meillä jo käytössä oleva kansalaisten sähköinen tunnistaminen

Yhteentoimivuutta luovat välitysalustat

- Välitysalustoja, joiden päätehtävä on vain toimia välittäjinä. Niiden tehtävä on saada data liikkumaan ekosysteemin osapuolten välillä, kuten datamarkkinapaikat ja datanvälittäjät tällä hetkellä toimivat.
- Ne tarjoavat konkreettisia työkaluja, joilla voidaan tehdä esimerkiksi sovellusrajapinnoista ja palveluista entistä yhteentoimivampia keskenään.

Datan hallintamalli

Tietoturva

- Tarvitsemme **yhteisiä turvallisuuskriteerejä**, joiden perusteella yritysten olisi arvioitava käytäntöjään ja turvallisuustasoaan.
- Mekanismeja voitaisiin edistää vapaaehtoisilla kolmansien osapuolten toteuttamilla **auditoinneilla ja merkinnöillä**.
- Sisäänrakennetun tietoturvan ja yksityisyyden on oltava **erottamaton osa** yritysten ja palvelujen kehitysprosesseja.

Euroopan komission päivitetty työohjelmapaketti

Euroopan komission päivitetty työohjelma ja rahoituskehys

Komissio julkaisi 27.5.2020 esityksensä ns. koronaelvytyspaketista. **“Europe's moment: Repair and prepare for the next generation”**.

- Uusi Next Generation EU - elvytysväline
- Uusi monivuotinen rahoituskehyseshdotus (MFF, multiannual financial framework)
- Mukautettu komission työohjelma vuodelle 2020

Euroopan komission päivitetty työohjelma 1/2

Aikataulu pysyy **ennallaan**:

- Uusi digitaalisia palveluita koskeva säädös (sis. muun muassa e-kauppadirektiivin 2000/31/EY uudistamisen) katsotaan keskeiseksi elpymisen kannalta ja on edelleen luvassa 4/2020 (digital services act package),
- Digital Services Actin ja ex-ante competition toolin osalta on käynnissä julkinen kuuleminen, jonka DL on 8.9.
- Lainsäädäntökehys yhteisen eurooppalaisen data-avaruuden hallintamallia varten on tarkoitus antaa viimeistään joulukuussa 2020
- Data Act vuonna 2021
- Verkko- ja tietoturvadirektiivi (NIS) annetaan 4/2020

Euroopan komission päivitetty työohjelma 2/2

Siirtyy:

- Tekoälyn valkoiseen kirjaan perustuva jatkotoimi, joka koskee muun muassa turvallisuutta, vastuuvastuuta, perusoikeuksia ja dataa 4/2020 -> 1/2021
- Tiedonanto tutkimuksen ja innovoinnin tulevaisuudesta ja eurooppalaisesta tutkimusalueesta siirtyy kesä/2020 -> syksy/2020
- Verkkovierailuasetuksen (ns. roaming) uudelleentarkastelu sekä säädösehdotus matkapuhelimien ja vastaavien laitteiden yhteisistä latureista siirtyvät 4/2020 -> 1/2021

Euroopan komission rahoituskehys 2020-2027

Rahoitus:

- Kokonaisuutena Euroopan elpymissuunnitelma tuo **1 850 miljardia** euroa avuksi talouden uudelleen käynnistämiseen ja Euroopan elpymiseen.
- Komissio ehdottaa uutta, **750 miljardin euron elpymisvälinettä**, Next Generation EU
- Verkkojen Eurooppa -välineen (CEF) ja Digital Europe -ohjelman (DEP) merkitys suuri. Digital Europe -ohjelma tukee digitalisaation kehittymistä, ja CEF tukee korkean nopeuden viestintäyhteyksien ja 5G:n rakentamista.
- DEP:n budjetti 9,2 mrd
- CEF digi 1,8 mrd, muutos -0,9 mrd
- CEF liikenne 12,9 mrd, muutos +1,5 mrd

Ohjelma

9.00 Tervetulosanat ja ajankohtaiskatsaus Suomen tavoitteisiin– *Maria Rautavirta, yksikön päällikkö, liikenneneuvos, liikenne- ja viestintäministeriö*

9.15 Suomen kannat Euroopan komission digipaketin kuulemisiin ja komission suunnitelmat

Euroopan komission päivitetty työohjelmanpaketti – Lotta Engdahl, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö

Euroopan komission valkoinen kirja tekoälystä ja katsaus Suomen tekoälytoimiin– Petri Räsänen, kehittäispäällikkö, työ- ja elinkeinoministeriö

9.40 Sitran ajankohtaiskatsaus datatalouteen Kohti toimivia datamarkkinoita – *Juhani Luoma-Kyyny, Johtava asiantuntija, Sitra*

10.00 Digital Fast Track -hanke – *Pekka Sivonen, Executive Director, Business Finland Oy*

10.20 Tauko

10.30 Datan hallintamallin esiselvitys – *Miikka Laitila, Business Strategist, Futurice Oy*

10.50 MyData White paper 2020 – *Viivi Lähteenoja, Deputy General Manager, MyData Global*

11.10 Datan jakamisen edistäminen EU:ssa – Case maatalousdata/ValueNet – *Max Schulman, vilja-asiamies, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry*

11.30 Loppukeskustelu

11.45 Tilaisuus päättyy

Kiitos!